

Właściciel procesu	Michał Borkowski / Daniel Opara
Właściciel procedury	Tadeusz Belka
Wydanie, rewizja / Data wydania	Wyd. 01 rev.01 / 11.05.2020 r.

NVT/PO-13 PROCEDURA – OCENA RYZYKA I SZANS

1. Cel

Celem procedury jest rozpatrywania ryzyka oraz szans związanych z działalnością laboratorium w celu:

- upewnienia się, że zintegrowany system zarządzania osiąga zamierzone rezultaty
- zwiększenia możliwości osiągnięcia pożądaných skutków i celów laboratorium
- zapobiegania lub minimalizowania niepożądanych wpływów i potencjalnych błędów w działalności laboratoryjnej
- osiągania doskonalenia.

2. Zakres stosowania

- czynniki zewnętrzne i wewnętrzne
- istotne wymagania stron zainteresowanych
- usługi oferowane przez laboratorium

3. Podstawowe wymagania

- określenie prawdopodobieństwa wystąpienia zdarzenia - P
- określenie skutków zdarzenia - S
- ustalenie ryzyka - R
- poziom zaangażowania w podejściu do konkretnego ryzyka
- ryzyka - możliwe do podjęcia działania
- szanse - możliwe do podjęcia działania

4. Odpowiedzialność

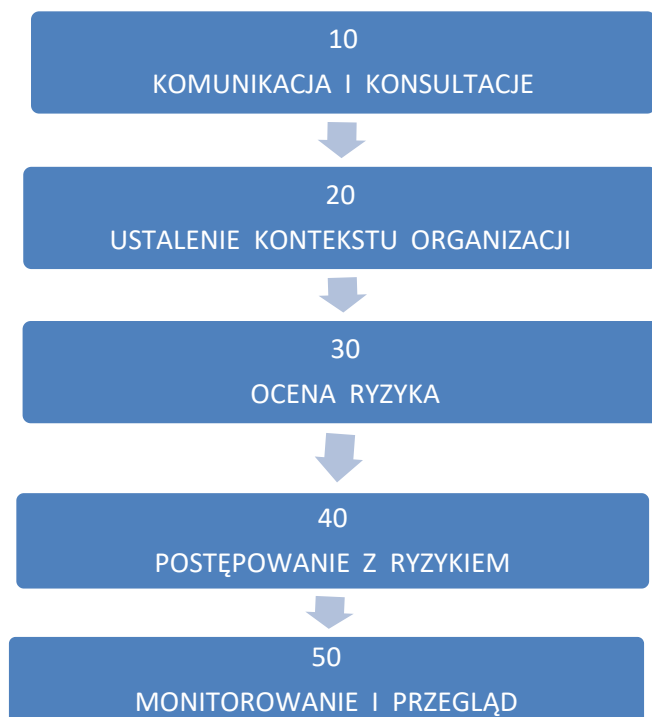
Prezes Zarządu	- określenie wymagań ramowych - zrozumienie potrzeb i oczekiwań stron zainteresowanych i pracowników - określenie zakresu systemów zarządzania - określenie systemu zarządzania i jego procesów
Wiceprezes Zarządu	- określenie wymagań ramowych - zrozumienie potrzeb i oczekiwań stron zainteresowanych i pracowników - określenie zakresu systemów zarządzania - określenie systemu zarządzania i jego procesów
Kierownik techniczny laboratorium	- określenie badań wykonywanych przez laboratorium - określenie wymaganego wyposażenia do realizacji badań i pomiarów
Kierownik ds. rozwoju i badań	- określenie wymagań ramowych - zrozumienie potrzeb i oczekiwań stron zainteresowanych i pracowników - określenie zakresu systemów zarządzania - określenie systemu zarządzania i jego procesów
Kierownik ds. jakości	- określenie wymagań ramowych - zrozumienie potrzeb i oczekiwań stron zainteresowanych i pracowników - określenie zakresu systemów zarządzania - określenie systemu zarządzania i jego procesów

5. Definicje / Terminy

Ryzyko	wpływ niepewności na cele
Zagrożenie	negatywny wpływ na cele
Szansa	pozytywny wpływ na cele
Zarządzanie ryzykiem	skoordynowane działanie dotyczące kierowania i nadzorowania w odniesieniu do ryzyka
Proces zarządzania ryzykiem	systematyczne stosowanie polityk, procedur i praktyk zarządzania do działań w zakresie komunikacji, konsultacji, ustanawiania kontekstu oraz identyfikowania, analizowania, ewaluacji, postępowania z ryzykiem, monitorowania i przeglądu ryzyka
Właściciel ryzyka	osoba lub jednostka rozliczana z zarządzania ryzykiem i uprawniona do tego zarządzania
Ocena ryzyka	całościowy proces identyfikacji ryzyka
Identyfikacja ryzyka	proces wyszukiwania, rozpoznawania i opisywania ryzyka
Analiza ryzyka	proces dążący do poznania charakteru ryzyka oraz określenia poziomu ryzyka
Poziom ryzyka	wielkość ryzyka lub kombinacji ryzyk wyrażona w postaci kombinacji następstw oraz ich prawdopodobieństwa
Ewaluacja ryzyka	proces porównywania wyników analizy ryzyka z kryteriami ryzyka w celu stwierdzenia czy ryzyko i/lub jego wielkość są akceptowalne lub tolerowane

6. Opis postępowania

6.1 Graficzny sposób postępowania

6.2 Opis postępowania

Nr	Nazwa działania	Opis postępowania
	Uczestnicy procesu	Prezes zarządu, Wiceprezes zarządu, kierownik techniczny, kierownik ds. rozwoju, kierownik ds. jakości, inspektor ochrony przed promieniowaniem, inspektor BiHP
10	Komunikacja i konsultacje	Komunikacja i konsultacje z wewnętrznymi i zewnętrznymi interesariuszami prowadzone podczas wszystkich etapów zarządzania ryzykiem. Obejmują one kwestie związane z samym ryzykiem, jego przyczynami i następstwami oraz działania podejmowane w związku z ryzykiem. Zapis - Załącznik nr: NVT/PZ-03/01 "Karta oceny ryzyka procesu nr "
20	Ustalenie kontekstu	Ustalanie zewnętrznych i wewnętrznych parametrów, które powinny być uwzględnione podczas zarządzania ryzykiem, jak również podczas określania zakresu i kryteriów ryzyka dla polityki zarządzania ryzykiem Zapis – Załącznik nr: NVT/PZ-03/01 "Karta oceny ryzyka procesu nr "
30	Ocena ryzyka	Całościowy proces identyfikacji ryzyka, analizy ryzyka oraz ewaluacji ryzyka
31	Identyfikacja ryzyka	Wyszukiwanie, rozpoznawanie i opisywanie ryzyka. Obejmuje rozpoznawanie źródeł ryzyka, zdarzeń, ich przyczyn i potencjalnych następstw. Zapis - Załącznik nr: NVT/PZ-03/01 "Karta oceny ryzyka procesu nr "
32	Analiza ryzyka	Dążenie do poznania charakteru ryzyka oraz określenie poziomu ryzyka. Poziom ryzyka - wielkość ryzyka oraz kombinacji ryzyk, wyrażona w postaci kombinacji następstw oraz ich prawdopodobieństwa. Zapis – Załącznik nr: NVT/PZ-03/01 "Karta oceny ryzyka procesu nr "
33	Ewaluacja ryzyka	Porównanie wyników analizy ryzyka z kryteriami ryzyka w celu stwierdzenia, czy ryzyko i/lub jego wielkość są akceptowalne lub tolerowane. Zapis – Załącznik nr: NVT/PZ-03/01 "Karta oceny ryzyka procesu nr "
40	Postępowanie z ryzykiem	Wybór jednej lub więcej opcji modyfikowania ryzyka oraz wdrażanie tych opcji. Jest to proces cykliczny uwzględniający: a) ocenę postępowania z ryzykiem b) ocena czy poziom ryzyka jest tolerowalny c) jeżeli nie jest tolerowalny, to tworzenie nowego sposobu postępowania z ryzykiem d) ocena skuteczności takiego postępowania Zapis - Załącznik nr: NVT/PZ-03/01 "Karta oceny ryzyka procesu nr "
50	Monitorowanie i przegląd	Ciągłe sprawdzanie, nadzorowanie, krytyczne obserwowanie lub określanie stanu prowadzone w celu zidentyfikowania zmian w zakresie wymaganego lub oczekiwanego poziomu skuteczności. Zapis - Załącznik nr: NVT/PZ-03/01 "Karta oceny ryzyka procesu nr "

ŹRÓDŁA WEJŚĆ	ODBIORCY WYJŚĆ
- Komunikacja i konsultacje	- Monitorowanie i przegląd

7. Ocena ryzyka i szans (wynik ujęty jest w „Karcie oceny ryzyka procesu” przywołanego procesu)

Tabela 1 - Określenie prawdopodobieństwa wystąpienia zdarzenia - „P„

Możliwość wystąpienia	Opis	Częstotliwość	Ilość punktów
Znikome	Nie oczekuje się	1 przypadek, rzadziej niż raz na 5 lat	1
Mało prawdopodobne	Może kiedyś wystąpić	1 przypadek na 5 lat	2
Umiarkowanie możliwe	Możliwe tylko w określonych okolicznościach	1 przypadek w ciągu roku	3
Prawdopodobne	Możliwe w każdych okolicznościach	1 przypadek w ciągu miesiąca	4
Prawie pewne	Oczekiwane w każdych okolicznościach	1 przypadek w ciągu dnia	5

Tabela 2 - Określenie skutków zdarzenia - „S„

Możliwość wystąpienia	Opis	Ilość punktów
Minimalny	Mała awaria, nie powoduje zatrzymania procesu, brak strat ekonomicznych / materialnych	1
Mało znaczący	Średnia awaria, występuje chwilowe zatrzymanie procesu, Małe straty ekonomiczne / materialne	2
Znaczący	Duża awaria, występuje krótkotrwałe zatrzymanie procesu, znaczne straty ekonomiczne / materialne	3
Poważny	Bardzo duża awaria, występuje długotrwałe zatrzymanie procesu, znaczne straty ekonomiczne / materialne	4
Katastrofalny	Grozi zamknięciem firmy	5

Tabela 3 - Ustalanie ryzyka $R = (SKUTEK \times Prawdopodobieństwo)$

- SKUTEK - skala oceny 1 ÷ 5 punktów
- Prawdopodobieństwo - skala oceny 1 ÷ 5 punktów

1. USTALENIE ZAGROŻENIA I SZANS DLA PROCESU

Należy określić wszystkie możliwe zagrożenia i szanse związane z prowadzeniem procesu i wpisać je do kolumny „Ryzyka i szanse”

2. OCENIĆ KAŻDE ZAGROŻENIE POD KĄTEM DWÓCH KRYTERIÓW. WYBRANĄ ILOŚĆ PUNKTÓW WPISZ W KOLUMNACH „P” i „S”

Prawdopodobieństwo zdarzenia (P)

1. Znikome (1 przypadek, rzadziej niż raz na 5 lat)
2. Mało prawdopodobne (1 przypadek na 5 lat)

Skutek (S) :

1. Minimalny (mała awaria, nie powoduje strat materialnych, nie występuje zatrzymanie procesu)
2. Mało znaczący (średnia awaria, występuje chwilowe zatrzymanie procesu, małe straty ekonomiczne)

Zintegrowany System Zarządzania

PN-EN ISO 9001 PN-EN ISO 14001 PN-ISO-45001 PN-EN ISO/IEC 17025

PROCESY ZARZĄDCZE

3. Umiarkowanie możliwe (1 przypadek w ciągu roku)

4. Prawdopodobne (1 przypadek w ciągu miesiąca)

5. Prawie pewne (1 przypadek w ciągu dnia)

3. **Znaczący** (duża awaria, występuje krótkotrwałe zatrzymanie procesu znaczne straty ekonomiczne/materialne)4. **Poważny** (bardzo duża awaria, występuje długotrwałe zatrzymanie procesu, znaczne straty ekonomiczne, materialne)5. **Katastrofalny** (grozi zamknięciem firmy)

3. ODCZYTAJ RYZYKO Z TABELI. WYNIK WPISZ W KOLUMNIE „R”

SKUTEK		Prawdopodobieństwo				
		Prawie pewne	Prawdopodobne	Umiarkowanie możliwe	Mało prawdopodobne	Znikome
		5	4	3	2	1
Katastrofalny	5	25 KRYTYCZNE RYZYKO	20 DUŻE RYZYKO	15 DUŻE RYZYKO	10 ŚREDNIE RYZYKO	5 ŚREDNIE RYZYKO
Poważny	4	20 DUŻE RYZYKO	16 DUŻE RYZYKO	12 ŚREDNIE RYZYKO	8 ŚREDNIE RYZYKO	4 MAŁE RYZYKO
Znaczący	3	15 DUŻE RYZYKO	12 ŚREDNIE RYZYKO	9 ŚREDNIE RYZYKO	6 MAŁE RYZYKO	3 MAŁE RYZYKO
Mało znaczący	2	10 ŚREDNIE RYZYKO	8 ŚREDNIE RYZYKO	6 MAŁE RYZYKO	4 MAŁE RYZYKO	2 MAŁE RYZYKO
Minimalny	1	5 ŚREDNIE RYZYKO	4 MAŁE RYZYKO	3 MAŁE RYZYKO	2 MAŁE RYZYKO	1 ZNIKOME RYZYKO

4. ZAPLANUJ I PODEJMIJ DZIAŁANIA, ZGODNIE Z PONIŻSZYMI ZASADAMI. WPISZ JE W „KARCIE OCENY RYZYKA” DO OSTATNIEJ KOLUMNY „POSTĘPOWANIE Z RYZYKIEM”

Tabela 4 - Poziom zaangażowania w podejściu do konkretnych ryzyk

1	Ryzyko ocenione jako krytyczne, duże i średnie ryzyko (kolor czerwony) - wymaga natychmiastowego działania Zarządu.
2	Ryzyko ocenione jako średnie, małe (kolor – żółty) - wymaga zwrócenia uwagi, monitorowania, wskazania odpowiedniej osoby i podejmowania działań, które obniżą jego poziom przynajmniej do małego.
3	Ryzyko ocenione jako małe (kolor zielony) - wymaga wzmocnienia monitoringu lub przygotowania procedur reagowania w łańcuchu odpowiedzialności.
4	Ryzyko ocenione jako niskie (kolor biały) - nie wymaga żadnych działań, stosuje się procedury rutynowe.

Działania odnoszące się do ryzyka i szans powinny być proporcjonalne do potencjalnego wpływu na zgodność usług

Tabela 5 - RYZYKA - Możliwe do podjęcia działania

1	Unikanie ryzyka
2	Podjęcie ryzyka w celu wykorzystania szansy
3	Usunięcie źródła ryzyka
4	Zmianę prawdopodobieństwa lub następstw
5	Dzielenie się ryzykiem
6	Zatrzymanie ryzyka na podstawie świadomej decyzji

Tabela 6 - SZANSE Możliwe do podjęcia działania

1	Przyjęcie nowych praktyk
2	Wprowadzenie nowych usług (metod badawczych)
3	Otwarcia nowych rynków
4	Pozyskanie nowych klientów
5	Budowanie partnerstwa
6	Stosowanie innych pożądanymi i realnymi możliwościami, uwzględniającymi potrzeby spółki i jej klientów lub stron zainteresowanych

8. Udokumentowane informacje

Załącznik nr: NVT/PZ-03/01

Karta oceny ryzyka procesów